

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 martie 2020, în cauza penală în privința lui

*Tașnicenco Ivan Xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat temporar în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx,
str. Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 30.05.2019 – 17.09.2019;

2. instanța de apel: 31.010.2019 – 10.03.2020;

3. instanța de recurs: 10.06.2020 – 28.10.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Taraclia din 17 septembrie 2019, Tașnicenco Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Tașnicenco Ivan, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Reaboi Rodion, în privința căruia prezenta hotărâre cu recurs nu se atacă.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, Reaboi Radion, în noaptea de 06 aprilie 2019, ora exactă nu a fost stabilită, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Tașnicenco Ivan, și a altor persoane în privința cărora urmărirea penală a fost încetată în legătură cu împăcarea părților, cunoscând despre faptul că, în gospodăria situată pe adresa r-nul Taraclia, s. Musaitu, str. 1 Mai, ce aparținea cet. Milentii Maria, la acel moment nu locuia nimeni, urmărind scopul comun de

sustragere în mod ascuns a bunurilor altei persoane, au sărit gardul gospodăriei respective, în consecință a început să latre câinele, care se afla în curte, pe care Tașnicenco Ivan l-a lovit de două ori cu o bucată de țevă metalică, după care apropiindu-se de porțile din lemn ale garajului, situat în curtea gospodăriei respective, prin ruperea zăvorului metalic cu lacăt, au pătruns în interiorul garajului, de unde în mod ascuns au sustras o bicicletă cu două roți de marca „Runer” în valoare de 1200 lei, o bicicletă cu două roți de marca „Aist” în valoare de 500 lei, cât și un clește în valoare de 40 lei, în valoare totală de 1740 lei, după care cu lucrurile sustrate, au dispărut de la locul faptei, prin ce i-au cauzat părții vătămate Milentii Maria un prejudiciu material în valoarea sumei indicate.

Fapta penală pentru care Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan au fost găsiți vinovați, a fost calificată pe baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, conform indicilor: *„furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Taraclia, Mihailova Iulia, care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea sentinței, în partea pedepsei pronunțate de instanță în privința inculpaților Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care lui Reaboi Rodion pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de 2 ani și 7 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și lui Tașnicenco Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de 2 ani și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului procurorul a invocat că, nu contestă calificarea faptelor inculpaților, dar consideră că, instanța de fond i-a aplicat inculpaților Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan o pedeapsă prea blândă pentru comiterea de către aceștia a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, care nu poate asigura realizarea scopului penal;

- la aplicarea pedepsei inculpaților, de către instanță au fost încălcate principiile individualizării pedepsei penale prevăzute de art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei

care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia;

- din materialele cauzei penale s-a stabilit că, Reaboi Radion anterior a fost judecat de trei ori, pentru comiterea infracțiunilor contra proprietății, și anume: la 19.11.2007 de Judecătoria Taraclia pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore; la data de 21.05.2012 de Judecătoria Taraclia în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost încetat procesul-penal în baza art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților; la data de 30.12.2014 de Judecătoria Taraclia în baza art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 3 ani. Astfel, indică că, inculpatul Reaboi Rodion anterior a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni similare, infracțiunii de care este învinuit la caz. Mai mult ca atât, în baza sentinței Judecătoriei Taraclia din 21.07.2015, Reaboi Rodion a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare cu cumularea pedepsei stabilite în baza deciziei Curții de Apel Cahul din 10 martie 2015, aplicându-i 3 ani și 6 luni închisoare, fiindu-i stabilită pedeapsă finală pe un termen de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și a executat pedeapsa și s-a eliberat din locurile de detenție la 08.09.2019;

- la fel, a menționat că, inculpatul Tașnicenco Ivan anterior a fost atras la răspundere penală de către Judecătoria Taraclia și, potrivit sentinței din 01.08.2014, ultimul a fost condamnat la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit în scopul sustragerii bunurilor, care se referă la categoriile de infracțiuni împotriva proprietății, ca și infracțiunea care este pe rol. A executat inculpatul pedeapsa și s-a eliberat din locurile de detenție la data de 05 martie 2019.

Astfel, în acțiunile inculpaților Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan se constată recidivă, așa cum inculpații, fiind anterior judecați pentru comiterea unor infracțiuni grave, legate cu sustragerea bunurilor altei persoane și, pentru care au executat pedeapsa cu închisoarea, după eliberarea din locurile de detenție, la scurt timp au comis infracțiuni similare. Această circumstanță indică faptul că, inculpații Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan nu au mers pe calea corectării, nu au făcut concluzii pentru sine și și-au continuat activitatea criminală, periculoasă pentru societate, în legătură cu care, consideră că, unica pedeapsă pe care o merită inculpații și, care într-adevăr

va duce la corectarea și reeducarea acestora este pedeapsa cu închisoarea, așa cum o pedeapsă mai blândă nu-și va atinge scopul pedepsei condiționate;

- pedeapsa aplicată lui Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, va fi apreciată ca atitudine tolerantă față de stat, față de comiterea acestor categorii de infracțiuni și astfel, va fi subminată încrederea societății în efectivitatea și echitatea justiției și respectiv, va fi direcționată în ochii societății toată sistemul de drept.

Motive din care, a considerat că, pedeapsa aplicată de instanță contravine cerințelor art. 61 și 75 Cod penal, nu va duce la asigurarea echității sociale și corectării inculpaților Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan, cât și preîntâmpinarea comiterii unor noi infracțiuni, atât din partea inculpaților, cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 martie 2020, a fost admis apelul declarat de către procuror, sentința casată parțial și pronunțată o nouă hotărâre, în această parte, potrivit modului pentru prima instanță după cum urmează:

Lui Tașnicenco Ivan recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința s-a menținut.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, partea acuzării este de opinie că, soluția pronunțată de către prima instanță este corectă în partea ce ține de recunoașterea vinovăției lui Reaboi Rodion și Tașnicenco Ivan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, însă incorect i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de doi ani, nefiind luat în considerație faptul că, inculpatul Tașnicenco Ivan anterior a fost condamnat pentru o infracțiune similară, fiind liberat din locurile de detenție în baza încheierii Judecătorei Taraclia din 05 martie 2019 în baza Legii nr. 210, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25 de la proclamarea independenței Republicii Moldova din 29 iulie 2016, fiindu-i redus termenul executării pedepsei cu 1/3 (f.d. 147, vol. I).

Verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei penale pentru inculpatul Tașnicenco Ivan, instanța de apel a considerat că, necesită a fi admis apelul procurorului în latura penală. Admiterea apelului procurorului rezidă din faptul că, instanța de fond eronat a individualizat pedeapsa penală în privința inculpatului Tașnicenco Ivan.

Instanța de apel a menționat că, în privința inculpaților instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu este echitabilă faptei comise, nu corespunde

împrejurărilor cauzei și normelor legale și nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților.

Astfel, instanța de apel a considerat că, la stabilirea pedepsei inculpaților instanța de fond nu a ținut pe deplin cont și nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei, personalității inculpaților, caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a atestat că, inculpatul Tașnicenco Ivan anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Taracalia la data de 01.08.2014, în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar la 05.03.2019 prin încheierea Judecătorei Cahul, sediul Taracalia a fost eliberat în baza legii cu privire la amnistie. La scurt timp, după eliberarea din locul de detenție, inculpatul Tașnicenco Ivan a comis infracțiunea care este supusă apelului.

La individualizarea pedepsei în privința inculpatului Tașnicenco Ivan, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii mai puțin gravă prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de personalitatea inculpatului, și anume că, inculpatul Tașnicenco Ivan la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, potrivit revendicării Tașnicenco Ivan anterior a fost condamnat, vina în comiterea infracțiunii incriminate a recunoscut-o integral, partea vătămată careva pretenții față de el nu are, de aceea găsește necesar de a-i numi pedeapsă sub formă de închisoare. Circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, iar ca circumstanțe agravante ale inovăției lui Tașnicenco Ivan, instanța de apel a stabilit: comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară.

Astfel, apreciind influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului Tașnicenco Ivan, instanța de apel a conchis că, corectarea și reeducarea acestora este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis, fapt care va duce la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, invocând drept temei pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cererii depuse, recurentul invocă posibilitatea aplicării față de Tașnicenco Ivan a prevederilor art. 90 Cod penal, luând în considerație următoarele circumstanțe:

- cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale;

- Tașnicenco Ivan a dat dovadă de căință sinceră, și anume, și-a cerut scuze de la partea vătămată și, ca urmare, s-a împăcat cu aceasta, respectiv, partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral în legătură cu fapta săvârșită de către acesta;

- fapta pentru care anterior a executat pedeapsa privativă de libertate, a fost comisă anterior, conform modificărilor art. 109 Cod penal, nu este similară cu fapta pentru care s-a împăcat cu partea vătămată;

- nu a mai avut cauze penale încetate în baza împăcării în ultimii cinci ani;

- Curtea de Apel putea să înceteze cauza penală în urma împăcării, ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal;

- Tașnicenco Ivan se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina, și-a creat o familie și locuiește împreună cu soția sa în concubinaj și sunt în așteptarea unui copil;

- după eliberarea din locurile de detenție, Tașnicenco Ivan s-a angajat la lucru;

- Tașnicenco Ivan este în relații apropiate cu părinții lui, care sunt la o vârstă de pensionare, respectiv are necesitatea de suport din partea feciorului său.

6. Pe marginea recursului declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului a depus referință procurorul, prin care solicită respingerea recursului ca inadmisibil, deoarece instanța de apel just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

În susținerea recursului avocatul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa. Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Se reține că, recurentul, deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, temeiul invocat de avocat sub aspectul pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul, consideră că acest temei nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Solicitarea avocatului privind menținerea sentinței prin care în privința inculpatului a fost aplicat art. 90 Cod penal, este neîntemeiată, or faptul că inculpatul în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut vina, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, că și-a cerut scuze de la partea vătămată, și ca urmare, s-a împăcat cu aceasta, nu pot servi ca circumstanțe pentru aplicarea în privința lui Tașnicenco Ivan a unei pedepse neprivative de libertate.

Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numaidcât în hotărâre motivele...”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Cât privește inculpatul, Colegiul constată că, acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiunea de tâlhărie, ulterior fiind eliberat în baza Legii cu privire la amnistie, fapt ce demonstrează că inculpatul nu a făcut concluziile respective, continuându-și activitatea infracțională săvârșind din nou o infracțiune.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Tașnicenco Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **26 noiembrie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana